

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 10 Kasım 2022

Sayı : 46712

74610

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın Prof. Dr. Vahit KIRIŞÇI tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Kadim DURMAZ

Tokat Milletvekili

İklim değişikliği nedeniyle yaşanan kuraklık sulama ihtiyacının artmasına neden olmaktadır. Ülkemizin birçok bölgesinde yapılan tarımsal sulamaların elektrik enerjisiyle yeraltından çıkarıldığı göz önünde bulundurulduğunda bu durum yüksek elektrik enerji girdisi olarak çiftçimizin belini bükmektedir. Bu da ürün maliyetini yükselterek direkt olarak tüketiciye yansımaktadır. Tarımsal sulamada kullanılan elektrik fiyatının artması ve bu yüzden sulama ücretinin afaki fiyatlara ulaşması nedeniyle tarım alanları daha az sulanmakta bu durum da verim düşüklüğüne yol açmaktadır.

Devlet Su İşleri İl Müdürlüklerine her yıl ana kanallarda onarım yapılması için bütçe gönderilmekte, ana kanalların temizliğinin yapılması ise sulama birliklerinin görevleri arasındadır. Sulama birliklerinin tek geliri çiftçiden topladığı sulama ücretleri olduğu belirtilmektedir. Personel giderleri, kanal temizlik giderleri, birliğin diğer giderleri tamamen çiftçiden toplanacak ücretlerden karşılandığı için sulama ücretleri, bakanlık tarifesinde yazan fiyatlardan 3-4 kat fazla belirlenmekte ve tahsil edilmektedir. DSİ'ye gönderilen kanal onarım bütçesi, sulama birliklerine verilirse, birlikler gelen bütçeyle kanalların onarım, temizlik gibi işlemlerini de yapabilecektir. Bu durum karşısında çiftçiden aldıkları sulama suyu ücretlerinde de ciddi bir düşüş olacağı ifade edilmektedir.

Tokat'ta Cazibeli sulama suyu ücreti Patates'te Bakanlık ücret tarifesine göre 44 TL, sulama birlikleri ilçelere göre çiftçiden dönüm başı 150 - 160 TL den almaktadır. Mısır'ın sulama ücreti Bakanlık tarifesine göre 44 TL, sulama birlikleri dönüm başı 200 -220TL den almaktadır. Hububat sulama suyu Bakanlık tarifesine göre 28 TL, sulama birlikleri aldığı kararla dönüm başı 75 TL almaktadır. Pombaj usulü sulamalarda ise dönüm başı her ürün için ödenen ücret 600 TL'dir.

Çiftçilerimizin Sulama Birliklerine olan ve son ödeme günü 31/12/2022 tarihli olan borçları çiftçimizin bilgisi ve onayı olmadan hesaplarına yatması gereken çığ süt destekleme primi ve buzağı destek ödemelerinden hesaplarına yatmadan bloke yoluyla kesilmiştir.

Çiftçilerimizin şuan tarla sürüm ve peşinden Buğday ekim zamanıdır. Yatan desteklerle akaryakıt alımı gibi ihtiyaçlarını bir nebze de olsa gidermektedir. Çiftçilerimizin üzerinde yüksek maliyetlerden dolayı yeteri kadar yük bulunmaktadır. Çiftçi üretmez hale gelmiştir.

Tarımsal üretimde kullanılan elektrik faturalarında yaşanan artış sonucunda çok sayıda çiftçi elektrik borcunu ödeyemez hale gelmiştir.

Tarımsal sulama için üreticilere devlet desteği verilmesi tarımsal verimliliğin korunması ve üretimin devamlılığı için oldukça önemlidir.

Bu bağlamda;

- 1- Çiftçilerimizin son ödeme tarihi gelmemiş borçlarının bilgileri olmadan hesaplarına yatan desteklerden kesilmesini doğru buluyor musunuz? Bu konuda ne yapmayı düşünüyorsunuz?
- 2 - Artan elektrik fiyatları çiftçinin sırtına yüklenirken, çiftçinin ürününü maliyetinin altında satmak zorunda kaldığında TMO'yu devreye sokmayı düşünüyor musunuz?
- 3 - Türkiye genelinde elektrik kullanarak tarımsal sulama yapan toplam çiftçi sayısı kaçtır? Çiftçilerin illere göre dağılımı nedir?
- 4- Tokat ilinde tarımsal sulamadan dolayı elektrik borcu olan çiftçi sayısı kaçtır? Toplam borç miktarı ne kadardır?
- 5- Tokat ilinde tarımsal sulama amaçlı elektrik kullanan ve borcundan dolayı elektriği kesilen çiftçi sayısı kaçtır?
- 6- Tarımsal sulamada kullanılan enerji giderlerinin en az %50'sini devlet desteğiyle karşılamayı düşünüyor musunuz?
- 7 - Elektrikle tarımsal sulama yapan çiftçilerimize elektrik maliyetini düşürmek adına güneş paneli desteği vermeyi düşünüyor musunuz?